

Letno poročilo o izvajanju
programa **Modra zastava**
za leto 2019

MODRA ZASTAVA - EKOINDIKATOR TURISTIČNE DESTINACIJE

Štirinajst slovenskih naravnih kopališč in marin je za svoje trajnostno upravljanje prejelo okoljski znak Modra zastava za leto 2019.

Kot se vsi zavedamo so podnebne spremembe nov izziv, ki prinaša globalnemu turizmu več tveganja kot priložnosti ter napoveduje regijsko, sezonsko in produktno prerazporeditev turističnih tokov. Vedenje potrošnikov se hitro spreminja, turisti vedno pogosteje iščejo zelene, odgovorne destinacije. Modra zastava in Zeleni ključ sta promocijski orodji s katerimima lahko vplivamo na tovrstne odločitve potrošnikov.

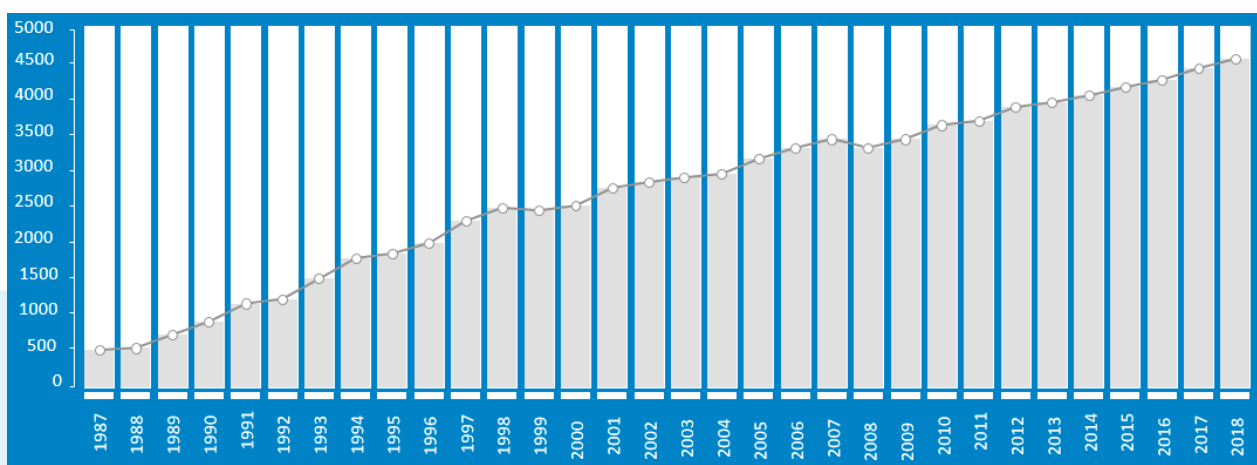
V programu Modra zastava smo tudi letos podelili tri posebna priznanja za okoljske aktivnosti kopališč in marin.

V juniju mesecu smo v Sloveniji imeli mednarodni kontrolni pregled na katerem si je gospa Isabel Lissner ogledala naravno kopališče »Mokra mačka« v Kopru in ga pozitivno ocenila. V mesecu septembru pa se je Društvo DOVES-FEE Slovenia predstavilo v Ankaranu na srečanju paraplegikov, kjer smo predstavili program Modra zastava in Zeleni ključ.

Mednarodna komisija programa Modra zastava je na predlog Nacionalne komisije za Modro zastavo za leto 2019 v Sloveniji potrdila **14 modrih zastav**. Tako je Slovenija ena izmed 45 državah, v katerih so podelili skupno 4.560 modrih zastav. Število podeljenih modrih zastav se po svetu vsako leto povečuje, saj za upravljavce kopališč in marin ter pristojne občine predstavlja dodano vrednost in kazalnik učinkovitosti turistične ponudbe ter zelenega turizma.

Pričakovani učinki izvajanja programa Modra zastava:

- uvajanje/širitev ekološkega managementa, ekoloških standardov v slovenski turizem,
- uvajanje in promocija ekološke blagovne znamke Modra zastava v slovenskem turizmu,
- sodelovanje v evropski (svetovni) družini ekološko odgovornih turističnih upraviteljev,
- informiranje javnosti o stanju okolja (čistost voda, plaž, varovanih območij, ipd.),
- sodelovanje turistične in lokalne skupnosti, sodelovanje upravljalcev plaž, hotelov in marin.

Slika 1: Število Modrih zastav 1987-2018 (cel svet)

Modro zastavo lahko pridobijo marine in kopališča, ki zadostijo zahtevnim kriterijem in le-te v praksi udeležijo. Kriteriji programa Modra zastava so razvrščeni v štiri kategorije: kakovost kopalne vode, okoljska vzgoja in informiranje, okoljsko upravljanje in varnost ter storitve. V letošnjem letu je v Sloveniji potekal 25. razpis za Modro zastavo, namenjen povečevanju okoljske ozaveščenosti na kopališčih, (so)oblikovanju okoljske etike ter spodbujanju okoljsko odgovornega obnašanja. Marine in kopališča prejmejo modro zastavo **za obdobje enega leta**, v katerem morajo izpolnjevati vse zahtevane kriterije. Ustrezno izvajanje zahtev in kriterijev preverjajo uporabniki in nadzorniki DOVES-a in FEE-ja ter upravljalce in javnost opozarjajo na morebitne pomanjkljivosti, ki jih je potrebno v najkrajšem možnem času odpraviti, sicer lahko modro zastavo tudi izgubijo.

Natečaj za posebne okoljske aktivnosti kopališč in marin

Dodatno so v programu Modra zastava v počastitev častnega člana g. Mitje Logarja izvedli **natečaj za najbolj inovativno, uporabno in učinkovito izvedeno okoljsko aktivnost leta**. S tem spodbujajo upravljavce, da več naporov usmerijo v okoljsko vzgojo, zelo dober odziv kopališč in marin pa kaže, da so takšne spodbude dobrodošle in bodo z njimi nadaljevali.

Okoljski znak modra zastava podpira Slovenska turistična organizacija

Turizem se ne glede na stalen razvoj sooča z vrsto tveganji, med katerimi so tudi podnebne spremembe. Turisti vedno pogosteje iščejo zelene, odgovorne destinacije. Okoljski znak modra zastava je **pokazatelj (eko)kakovosti turistične destinacije**, kot prepoznani okoljski znak pa slovenskih občinam in turističnemu gospodarstvu daje priložnost za promocijo turistične destinacije. Zato ga v Sloveniji že vrsto let podpira tudi Slovenska turistična organizacija.

Zeleni ključ

Zeleni ključ je vodilni standard odličnosti na področju okoljske odgovornosti in trajnostnega delovanja v turistični industriji. Ta prestižni okoljski znak pomeni zavezanost podjetij, da v certificiranih obratih spoštujejo stroge kriterije, ki jih je določila Mednarodna fundacija za okoljsko vzgojo FEE. Okoljski znak Zeleni ključ zagotavlja vsem gostom, da z izbiro certificiranega turističnega obrata, neposredno pripomorejo k varovanju okolja. Obrati vzdržujejo visoke okoljske standarde s pomočjo stroge dokumentacije in pogostih kontrolnih pregledov. Okoljski znak Zeleni ključ lahko pridobijo hoteli in hostli, manjši nastanitveni obrati, kampi in počitniški parki, kongresni centri, restavracije in turistične atrakcije. Znak Zeleni ključ je vključen tudi v zeleno shemo slovenskega turizma STO.

Društvo DOVES – FEE Slovenia

Društvo DOVES – FEE SLOVENIA (DOVES) je prostovoljna, samostojna in neprofitna organizacija, ki v Sloveniji **izvaja prepoznane mednarodne okoljske programe za spodbujanje okoljske vzgoje in trajnostnega razvoja: Modra zastava, Ekošola, Mladi poročevalci za okolje, Zeleni ključ in Znanje o gozdovih**. Kot polnopravni član Mednarodne fundacije za okoljsko vzgojo FEE (Foundation for Environmental Education) s sedežem na Danskem, je edina organizacija v Sloveniji z ekskluzivno pravico za izvajanje programov fundacije FEE v Sloveniji. S tem povezuje Slovenijo v strateško mednarodno zvezo 73 držav.

Dodatne informacije: **mag. Boris Šušmak** Nacionalni koordinator programa Modra Zastava
M: 051-309-136, e-mail: info@drustvo-doves.si

V skladu z letnim planom programa MODRA ZASTAVA in skladno s projektom »Mediterska modrina« smo v letu 2019 realizirali naslednje naloge:

1. Objava razpisa MZ 2019/2020 za naravna kopališča ob morski obali ter obrežjih notranjih stoječih voda, na podlagi veljavnih mednarodnih kriterijev FEE: Razpis smo poslali vsem pristojnim občinam in upravljalcem kopališč. Razpis smo že deveto leto zapored izvajali izključno elektronsko preko portala www.e-blueflag.org, ki je plod domače izdelave.

2. Analiza in obdelava oddanih e-prijav za MZ 2019 in priprava strokovnega predloga za Nacionalno komisijo MZ: Na podlagi prejetih vlog za pridobitev Modre zastave 2019 in na podlagi informacij glede analize kopalne vode s strani ARSO – Agencije RS za okolje, je nacionalna koordinacija pripravila poročilo za Nacionalno komisijo za Modro zastavo 2019.

3. Odločanje Nacionalne komisije MZ o kandidatih za MZ 2019:

- V letošnjem letu je potekal v Sloveniji že **petindvajseti razpis** za Modro zastavo.
- Nacionalna komisija za Modro zastavo je izrekla pozitivno mnenje o vseh štirinajst prijavljenih kandidatih: enajst (11) za naravna kopališča, tri (3) za marine.
- Potrjeni so bili predlogi za »Najboljšo okoljsko aktivnost (preteklega) leta«, posebna akcija Društva DOVES-FEE Slovenia, v počastitev našega pokojnega častnega člana g. Mitje Logarja:
  - a. Najbolj inovativna okoljska aktivnost leta:** »Piran (iz)menjuje 2018«, Okolje Piran d.o.o.
  - b. Najbolj učinkovita okoljska aktivnost leta:** »Modri turizem - Povezani za modri turizem in zeleno okolje«, Okolje Piran d.o.o.
  - c. Najbolj uporabna okoljska aktivnost leta:** »Preprečevanje širjenja školjke potujoče trikotničarke«, Infrastruktura Bled d.o.o.

4. **Priprava in pošiljanje poročila za MZ 2019 Nacionalne komisije za MZ in zahtevane dokumentacije Mednarodni koordinaciji za Modro zastavo in Mednarodni žiriji za Modro zastavo:** Ta aktivnost je vsebovala predvsem polnjenje strani in baze podatkov organizacije FEE na podlagi odločitve Nacionalne komisije za MZ o prejemnikih MZ 2019 (za marine 2019/2020) <http://www.blueflag.global>. Naknadno pa je bilo potrebno Mednarodno komisijo tudi seznaniti s podrobnostmi in poslati dodatno dokumentacijo naključno izbranih kandidatov.

5. Program Modra zastava se je že tradicionalno predstavilo tudi v okviru majske mednarodne navtične razstave v Portorožu, tokrat pod nazivom »**NAUTICA MARINA PORTOROŽ**«, skupaj z vsemi ostalimi programi organizacije FEE in Društva DOVES-FEE Slovenia: Zeleni ključ, Ekošola, Mladi poročevalci za okolje, Znanje o gozdovih.

Slika 2: Predstavitev aktivnosti in programov Društva DOVES-FEE Slovenia, na sliki član Nacionalne komisije g. Benjamin Žnidarič, fotografija: arhiv Ars Viva

Nenazadnje smo izvedli tudi tradicionalno **svečano podelitev Modrih zastav v okviru otvoritve sejma.**

Slika 5: Skupna podelitev Modrih zastav, fotografija: arhiv Marjetice Koper d.o.o.

6. V letošnjem letu je v Sloveniji potekal tudi **mednarodni kontrolni pregled**. Z namenom pregleda enega obrata z Zelenim ključem in enega kopališča z Modro zastavo, se je v Sloveniji v juniju mudila gospa Isabel Lissner iz organizacije FEE in si natančno ogledala naravno kopališče »Mokra mačka« v Kopru. Kontrolni pregled je potekal brez posebnosti, saj je kopalipšče zgledno urejeno. Podano je bilo eno priporočilo, ki ga je upravljaec v nekaj dneh tudi uredil.

7. **Izvedba kontrolnih pregledov kopališč.** Opravili smo tudi kontrolne preglede vseh dobitnikov Modrih zastav in pripravili ustrezna poročila za upravljalce s priporočili. Ugotavljamo, da se na večini kopališč trudijo v smeri izboljšav storitev in/ali trajnostnega upravljanja (kot primer lahko navedemo primer uporabe okolju prijaznih sončnih krem na Grajskem kopališču Bled).

8. Začeli smo s postopkom certifikacije prvega upravljalca komercialnih plovil, angl. »**Sustainable Boating Tourism Operators**« in sicer v Ribogojnici Fonda, ki bo - v kolikor bodo zadostili vsem obveznim kriterije - v letu 2020 dobila prvi tovrstni znak v Sloveniji. Iz tega naslova se z STO – Slovensko turistično organizacijo – dogovarjamo tudi o vključitvi znaka Modra zastava v Zeleno shemo slovenskega turizma in posledično možnost, da ribogojnica Fonda pridobi tudi nacionalni znak Green Attraction.

9. Rezultate letošnjega dela in projekta »**Modra mobilnost**« smo predstavili na srečanju (delavnici) slovenskih paraplegikov v Ankaranu.

**Slika 9: Predstavitev projekta v Ankaranu,
fotografija: arhiv Ars Viva**

Slika 10: Predstavitve projekta in srečanja paraplegikov, se je udeležila tudi podžuanja MOK, ga. Olga Franca

V okviru projekta »Modra mobilnost« smo dne, 26. septembra 2019 na srečanju (delavnici) slovenskih paraplegikov v Ankaranu predstavili program Modra zastava in napore, ki jih vlaga organizacija FEE, kot krovna organizacija Društva DOVES-FEE Slovenia, na področju dostopnosti v najširšem smislu.

Pogovorili smo se tudi o problematiki dostopnosti na slovenskih naravnih kopališčih in širši okolici le-teh ter spregovorili o različnih tehničnih rešitvah glede same dostopnosti oseb z omejenimi gibalnimi sposobnosti v vodo (dvigalo, plavajoči invalidski voziček, izvlečni sedež).

Organizacija FEE, katere član je tudi Društvo DOVES-FEE Slovenia, sodeluje z novim partnerjem Wheelmap.org in sicer na področju podatkovne izmenjave informacij glede kopališč, marin in turističnih ponudnikov z Modro zastavo. **Wheelmap je brezplačen spletni zemljevid** za iskanje in ocenjevanje dostopnih mest za invalidske vozičke po vsem svetu. Projekt vodi neprofitna organizacija „Sozialhelden“, organizacija za pravice invalidov s sedežem v Berlinu.

10. Udeležili se bomo tudi **srečanja nacionalnih koordinatorjev programa Modra zastava 2019**, ki bo konec oktobra v Angliji.

11. **Priprave na razpis za Modro zastavo 2020.** Vezano na ponovno skrajšanje rokov oddaje prijave za razpis Modra zastava 2020, smo začeli s pripravami na nov razpis, ki bo objavljen konec meseca novembra.

Poročilo pripravil
mag. Boris Šušmak

Portorož, 30. september 2019

www.modrazastava.si

*Izvedbo letošnjih aktivnosti programa Modra zastava
in projekta »Mediterska modrina« sta podprla:*

SKLAD
Živeti s pristaniščem
LUKA KOPER, d. d.

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO